

חולין פרק ט העור הרוטב דף קכח

יוצא חוץ לעציץ ויונק מהקרקע לדעת ר' שמעון שהחלק שמחוץ לעציץ נחשב מחובר לקרקע ולא מקבל טומאה והחלק שבפנים נחשב למנותק ומקבל טומאה, אם נגעה טומאה בחלק שבחוץ האם נחשב 'יד' לחלק שבפנים למרות שאינו מקבל טומאה או לא. וכן הסתפק ר' ירמיה בדלעת שאדם השתחוה לחציה ואסר חציה בהנאה לדעת ר' שמעון שהחצי שאסור בהנאה לא מקבל טומאה אם נגעה טומאה בחלק שאסור בהנאה האם נחשב ל'יד' לטמא את החלק השני או לא. וכן הסתפק ר' חייא בענף של עץ שנתלש רובו לדעת חכמים שהפירות שבענף מקבלים טומאה, אם נגעה טומאה בעץ האם נחשב 'יד' לענף או לא. וכן הסתפק ר' זירא באבן שחציה בבית המנוגע וצריכה ניתוח וחציה בבית הסמוך לו האם החלק שבבית הסמוך נחשב 'יד' לאבן שבבית המנוגע או שכשם שלא צריך ניתוח כך אינה נטמאת.

אבר שהתדלדל מבהמה חיה ולאחר מכן מתה נחשב כאילו נפל לפני המיתה והאבר מטמא כדין אבר מן החי ולא כדין נבלה, ולכן אם נחתך ממנו חתיכת בשר אינה מטמאת משום שאין דין אבר מן החי אלא ב'אבר' ולא בבשר לבדו, איסור אבן מן החי נלמד מהכתוב **"וכי ימות מן הבהמה"** 'מן' לרבות אבר שמת שמתמא. בשר אינו מטמא, ר' יוסי הגלילי למד מהמילה 'מתה' שרק איבר חשוב שאינו חוזר ומבריא מטמא משא"כ בשר, ר' עקיבא למד מהמילה 'בהמה' שרק אם יש עצם וגידים מטמא וממעט כליה ושפתיים שאין בהם עצמות, רבי למד מהמילה 'בהמה' שרק אם יש בשר עצם וגידים מטמא וממעט ארכובה שהוא החלק התחתון של הרגל שאין בו בשר. וכן למדו התנאים לעניין אבר מן החי בשרצים מהפסוק **"אשר יפל עליו מהם"**

אבר או בשר שהתדלדלו מבהמה חיה ואינם יכולים לחזור ולהתרפאות ונשחטה הבהמה אינם מטמאים כאבר מן החי או כנבלה, ר"מ אומר שהוכשרו לקבלת טומאה על ידי השחיטה ור' שמעון אומר שלא הוכשרו וצריכים הכשר במים. הגמ' מביאה סברות שונות במה נחלקו א. האם הבהמה נחשבת 'יד' של האיבר המדולדל שהיות והוכשרה לקבלת טומאה על ידי השחיטה גם האיבר הוכשר או שהיות והבהמה עיקר אינה בטלה לאיבר ב. האם דבר חלוק שאפשר לאחוז בחלק הגדול ולהרים את הקטן אבל אם יאחז בחלק הקטן ייתלש מהחלק הגדול נחשבים לדבר אחד לעניין הכשר טומאה או לא ג. האם נאמר דין 'יד' רק לעניין טומאה אבל לא לעניין הכשר טומאה או גם לעניין להכשר טומאה ד. מדובר שהבהמה נשחטה קודם שחשב להאכיל את האיבר לגוי ונחלקו האם מים שניתנו על דבר קודם שחשב עלי ולאוכלו מכשירים לקבלת טומאה ה. מדובר במקרה שניתן דם משחיטת הסימן הראשון על האיבר וניגבו קודם שחיטת הסימן השני ונחלקו האם נחשב לדם שחיטה שהוא משקה ומכשיר לקבלת טומאה או שאין זה דם שחיטה אלא דם מכה שאינו משקה ו. האם דם השחיטה מכשיר את הבהמה ומדין 'יד' גם את האיבר או שרק היתר האכילה שבשחיטה מכשיר לקבלת טומאה והאיבר שלא הוכשר לאכילה לא הוכשר לטומאה.

רבה הסביר שלדעת ר"מ הבהמה נחשבת 'יד' ומכשירה את האיבר לקבלת טומאה בשחיטה, והסתפק אם נפל על הבהמה מים כשהיא חיה האם נחשבת יד לאיבר או שהיות ובהמה לא מקבלת טומאה בחייה אינה נחשבת ל'יד'. וכן הסתפק אביי בירק שגדל עיקרו בתוך עציץ שאינו נקוב וחלקו

חולין פרק ט העור הרוטב דף קכח

במתם". החידוש בבהמה למרות שלא
מטמאה בעדשה אלא בכזית והחידוש
בשרצים למרות שאינם מטמאים במשא.